

Zadania ministra właściwego

wynikające z ustawy
z dnia 22 grudnia 2015 r.
o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji
(Dz.U. z 2016 r., poz. 64)

*Zadania ministra właściwego wynikające z ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r.
o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r., poz. 64)*

Autorzy:

Zespół ZSK Instytutu Badań Edukacyjnych

© Instytut Badań Edukacyjnych 2016

Wydawca:

Instytut Badań Edukacyjnych

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Włączanie kwalifikacji rynkowych do ZSK (art. 14–26, art. 36, art. 37).....	5
3. Nadawanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK (art. 41–45).....	8
4. Przegląd kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK (art. 27–36).....	9
5. Włączanie kwalifikacji uregulowanych do ZSK (art. 38).....	10
6. Nadawanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji uregulowanych włączonych do ZSK (art. 39, art. 41).....	12
7. Przegląd kwalifikacji uregulowanych (art. 104)	13
8. Nadzór nad zapewnianiem jakości i nadawaniem kwalifikacji włączonych do ZSK (art. 64–80)	13
9. Rola ministrów w procesie tworzenia listy podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości (art. 51–60)	15
10. Włączanie ram sektorowych do ZSK (art. 11).....	15
11. Zadania ministra koordynatora ZSK (art. 89).....	16

Lista skrótów stosowanych w tekście

IC – Instytucja certyfikująca

PRK – Polska Rama Kwalifikacji

PZZJ – Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości

SRK – Sektorowa rama kwalifikacji

ZRK – Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

ZSK – Zintegrowany system kwalifikacji

1. Wprowadzenie

W dniu 15 stycznia 2016 roku weszła w życie ustawa o zintegrowanym systemie kwalifikacji (ZSK)¹. Wprowadza ona unormowania dotyczące kwalifikacji wspólne dla całego kraju. Ustawa określa, które kwalifikacje są lub mogą być włączane do ZSK, oraz na jakich zasadach funkcjonują kwalifikacje włączone do systemu. Ustawa także opisuje role i zadania różnych grup podmiotów w ZSK.

W zintegrowanym systemie kwalifikacji bardzo ważną funkcję pełnią ministrowie właściwi² dla kwalifikacji. Ustawa o ZSK wyznacza tym ministrom następujące rodzaje działań:

- 1) włączanie do ZSK kwalifikacji oraz sektorowych ram kwalifikacji (SRK);
- 2) nadawanie uprawnień do certyfikowania;
- 3) dokonywanie okresowych przeglądów kwalifikacji;
- 4) sprawowanie nadzoru nad nadawaniem kwalifikacji i zapewnianiem jakości tego procesu.

W ustawie o ZSK ustanowiono ponadto funkcję ministra koordynatora ZSK i określono jego zadania. W tym opracowaniu omówiono 11 głównych zadań ministrów zapisanych w ustawie. Każdy rozdział został poświęcony jednemu zadaniu. Przedstawiono je w taki sposób, aby czytelnik mógł dosyć dokładnie poznać następujące po sobie kroki, które trzeba wykonać. W opisach kolejnych czynności w nawiasach podano przepisy odnoszące się do danej kwestii. Materiał prezentuje zasadniczą treść wybranych przepisów ustawy bez stosowania skomplikowanych sformułowań prawnych. Pominięto kwestie bardzo szczegółowe, które niewiele wnoszą do ogólnego obrazu danego zadania. Opracowanie ma charakter informacyjny, dlatego nie może zastępować tekstu ustawy w ramach wykonywania zadań ustawowych.

2. Włączanie kwalifikacji rynkowych do ZSK (art. 14–26, art. 36, art. 37)

Kwalifikacja rynkowa może zostać włączona do ZSK na wniosek podmiotów prowadzących zorganizowaną działalność w obszarze: gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń (art. 14, ust. 1). Na przykład może to być: firma handlowa, organizacja skupiająca przedsiębiorców z branży budowlanej, zrzeszenie producentów obuwia, stowarzyszenie firm szkoleniowych itp. Intencją szerokiego sposobu zdefiniowania podmiotów, które mogą wystąpić z wnioskiem o włączenie kwalifikacji do ZSK, jest zapewnienie otwartości systemu na różne środowiska.

Zainteresowany podmiot składa elektroniczny wniosek do ministra właściwego³ za pośrednictwem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), która zgodnie z ustawą o ZSK prowadzi Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK). Agencja dokonuje oceny formalnej wniosku⁴. Poprawnie sporządzony wniosek PARP przekazuje elektronicznie do ministra. Rozpatrzenie wniosku przez ministra powinno nastąpić w ciągu czterech miesięcy. Zgodnie z ustawą termin ten może zostać jednorazowo przedłużony o cztery miesiące (art. 24).

1 Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 roku o zintegrowanym systemie kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r., poz. 64).

2 Minister kierujący danym działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach: włączania kwalifikacji należących do tego działu do zintegrowanego systemu kwalifikacji, ich funkcjonowania w ZSK oraz w sprawach związanych z nadzorem nad walidacją i certyfikowaniem kwalifikacji włączonych do tego systemu (art. 4b ustawy z dnia 4 września 1997 roku o działach administracji rządowej (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 812).

3 Na kolejnych stronach wyraz „minister” będzie używany zamiennie z wyrażeniem „minister właściwy” (dla danej kwalifikacji / kierujący danym działem administracyjnym). W pozostałych wypadkach określono zakres kompetencji ministra lub zastosowano pełną nazwę urzędu.

4 Wymagania formalne dotyczące wniosku oraz jego załączników zostały opisane w art. 15 i 17 ustawy o ZSK.

Po otrzymaniu wniosku minister podejmuje następujące kroki:

1. Przeprowadza konsultacje (art. 19, ust. 1)

Minister przeprowadza konsultacje proponowanej kwalifikacji z zainteresowanymi środowiskami. Celem konsultacji jest poinformowanie tych środowisk o rozpoczęciu procedury włączania kwalifikacji do ZSK i pozyskanie opinii. Minister wysyła materiały dotyczące kwalifikacji zainteresowanym środowiskom i umieszcza na portalu ZSK informację o rozpoczęciu konsultacji i o możliwości zgłaszania opinii. Następnie minister odnosi się do zgłoszonych sugestii i przygotowuje podsumowanie wyników konsultacji. Jest ono równocześnie przekazywane wnioskodawcy i zamieszczane na portalu ZSK.

2. Pozyskuje opinie specjalistów (art. 19, ust. 2)

Po konsultacjach minister wybiera specjalistów i występuje do nich o opinię w sprawie społeczno-gospodarczej potrzeby włączenia proponowanej kwalifikacji do ZSK. Przed sporządzeniem opinii minister przekazuje specjalistom rekomendacje pozyskane od zainteresowanych środowisk (podsumowanie konsultacji). Specjaliści przygotowują opinię:

- 1) posiadają doświadczenie praktyczne w dziedzinie, której dotyczy dana kwalifikacja rynkowa;
- 2) reprezentują poszczególne grupy interesariuszy, których dana kwalifikacja rynkowa dotyczy;
- 3) posiadają kompetencje pozwalające na ocenę poszczególnych efektów uczenia się w danej kwalifikacji rynkowej, której dotyczy wniosek.

3. Dokonuje oceny wniosku (art. 20)

Po uzyskaniu opinii specjalistów minister dokonuje oceny wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do ZSK i rozstrzyga o pozytywnym lub negatywnym jego rozpatrzeniu. Pod uwagę jest brana:

- 1) ocena efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji rynkowej w odniesieniu do zadań, które podejmują osoby posiadające daną kwalifikację, a także ocena adekwatności wymagań dotyczących walidacji tych efektów uczenia się;
- 2) ocena celowości włączenia danej kwalifikacji rynkowej do ZSK, która uwzględnia przede wszystkim:
  - a) zgodność danej kwalifikacji rynkowej z potrzebami społecznymi, z zapotrzebowaniem na rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
  - b) dostosowanie wymagań dla danej kwalifikacji do obiektywnych okoliczności i możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w dającym się przewidzieć czasie,
  - c) podobieństwo danej kwalifikacji rynkowej do kwalifikacji już włączonych do zintegrowanego systemu kwalifikacji;
- 3) konkluzja dotyczącą włączenia kwalifikacji rynkowej do ZSK.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku minister właściwy informuje o odmowie podmiot wnioskujący i przedstawia uzasadnienie (art. 23, ust. 1). Jeżeli w wyniku oceny wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK został rozpatrzony pozytywnie, to minister podejmuje kolejne kroki.

4. Przypisuje poziom PRK (art. 21)

Minister właściwy powołuje zespół ekspertów, który dokonuje porównania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK i przedstawia ministrowi rekomendację dotyczącą przypisania konkretnego poziomu PRK do tej kwalifikacji. Oprócz propozycji

poziomu PRK rekomendacja zawiera opis efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji (zgodny z art. 9, ust. 1, pkt 1 ustawy o ZSK), a także odniesienie do poziomu odpowiedniej sektorowej ramy kwalifikacji (SRK), o ile do ZSK została wpisana odpowiednia rama sektorowa.

Warunki, jakie muszą spełniać eksperci, tryb ich powoływania oraz procedurę porównywania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK, a także sposób dokumentowania przebiegu tej procedury, określa minister koordynator w rozporządzeniu (art. 21, ust. 8).

Jeżeli z rekomendacji wynika, że do danej kwalifikacji należy przypisać 6, 7 lub 8 poziom PRK, to minister właściwy może wystąpić o opinię do ministra do spraw nauki i szkolnictwa wyższego (art. 21, ust. 5). Ma to na celu potwierdzenie zasadności wyniku porównania dokonane przez ekspertów.

Minister przekazuje rekomendację ekspertów do zaopiniowania Radzie Interesariuszy ZSK. Jeżeli jej opinia jest pozytywna, to minister przypisuje poziom PRK do danej kwalifikacji zgodnie z treścią rekomendacji. W przeciwnym wypadku zespół ekspertów ponownie sporządza rekomendację, w której odnosi się do opinii Rady, a następnie minister przypisuje poziom PRK do danej kwalifikacji zgodnie z treścią ponownie sporządzonej rekomendacji.

5. Włącza kwalifikację rynkową do ZSK w drodze obwieszczenia (art. 25)

Obwieszczenie zawiera informacje o:

- 1) nazwie kwalifikacji rynkowej;
- 2) nazwie dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej, a także o okresie jego ważności i (w razie potrzeby) warunkach przedłużenia ważności;
- 3) poziomie PRK przypisanym do kwalifikacji rynkowej oraz o odniesieniu do niej poziomu SRK, jeśli ustanowiono odpowiednią SRK w danym sektorze lub branży;
- 4) efektach uczenia opisanych zgodnie z ustawą o ZSK (art. 9, ust. 1, pkt 1);
- 5) wymaganiach dotyczących walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację;
- 6) w razie potrzeby, o dodatkowych wymaganiach wynikających ze specyfiki danej kwalifikacji, dotyczących:
  - a) zakresu i częstotliwości ewaluacji wewnętrznej,
  - b) zakresu i częstotliwości sporządzania raportów z zewnętrznego zapewniania jakości,
  - c) zakresu i częstotliwości składania sprawozdań z działalności;
- 7) w razie potrzeby, o dodatkowych warunkach, które muszą spełniać instytucje ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania;
- 8) w razie potrzeby, o warunkach, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji, w tym przede wszystkim o wymaganym poziomie wykształcenia;
- 9) terminie dokonywania przeglądu kwalifikacji.

Obwieszczenie jest publikowane w Monitorze Polskim. Z dniem jego ogłoszenia kwalifikację rynkową uznaje się za włączoną do ZSK (art. 25, ust. 3).

Uwaga: Kwalifikacja rynkowa włączona do ZSK uzyskuje status kwalifikacji funkcjonującej w ZSK dopiero w momencie, gdy minister wybierze podmiot zewnętrznego zapewniania jakości (PZZJ) wobec co najmniej jednej instytucji certyfikującej (IC) uprawnionej do nadawania tej kwalifikacji (art. 61, ust. 1).

6. Przekazuje informacje do podmiotu prowadzącego ZRK (art. 25, ust. 4)

Minister przekazuje do PARP informację o włączeniu danej kwalifikacji do ZSK wraz z informacjami o tej kwalifikacji (zgodnie z zakresem ustalonym w art. 84, ust. 1).

7. Ogłasza, że można ubiegać się o nadanie uprawnień do certyfikowania (art. 26, ust. 1, pkt 1)

Na portalu ZSK minister ogłasza możliwość składania wniosków o nadanie uprawnień do certyfikowania danej kwalifikacji.

8. Rozpoczyna procedurę nadania uprawnień do certyfikowania (art. 26)

W przypadku gdy wraz z wnioskiem o włączenie kwalifikacji rynkowej do ZSK wnioskodawca złożył wniosek o nadanie uprawnień do certyfikowania tej kwalifikacji, minister równolegle rozpoczyna procedurę rozpatrywania tego wniosku.

Uwaga: Podczas konsultacji wniosku, sporządzania opinii w sprawie celowości włączenia kwalifikacji do ZSK, przygotowywania oceny wniosku oraz przypisywania poziomu PRK minister – a także specjaliści oraz zespół ekspertów – współpracują z podmiotem, który złożył wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK (art. 22). Celem tej współpracy jest uzyskanie potrzebnych wyjaśnień i wprowadzenie ewentualnych modyfikacji w opisie kwalifikacji.

Mając na uwadze efektywność postępowania, minister może upoważnić do rozpatrzenia wniosku (przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi środowiskami, pozyskania opinii specjalistów oraz oceny wniosku) organ lub powołać kierownika jednostki organizacyjnej (podległej temu ministrowi lub przez niego nadzorowanej), upoważnić organ samorządu zawodowego lub organ organizacji gospodarczej (art. 36). Upoważnienia udziela się w drodze rozporządzenia.

3. Nadawanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK (art. 41–45)

W ZSK kwalifikacje rynkowe mogą być nadawane wyłącznie przez instytucje, którym minister właściwy nadał uprawnienia do certyfikowania. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do certyfikowania określonej kwalifikacji rynkowej może wystąpić podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jeżeli spełnia warunki określone w art. 41, ust. 2. ustawy o ZSK (m.in. zapewnia warunki organizacyjne i kadrowe umożliwiające przeprowadzenie walidacji zgodnie z wymaganiami określonymi w obwieszczeniu o włączeniu kwalifikacji do ZSK oraz spełnia dodatkowe warunki określone w tym obwieszczeniu).

Zainteresowana instytucja składa do ministra elektroniczny wniosek o nadanie uprawnień do certyfikowania za pośrednictwem PARP, która prowadzi Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji. Agencja dokonuje oceny formalnej wniosku i przekazuje go elektronicznie do ministra.

W przypadku braków formalnych wniosku minister kończy postępowanie zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. Prawidłowy wniosek jest rozpatrywany, a jeżeli od strony merytorycznej nie budzi zastrzeżeń, to na podstawie decyzji administracyjnej minister nadaje danej instytucji uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji rynkowej wskazanej we wniosku (art. 41, ust. 1).

Jeżeli decyzja administracyjna o nadaniu uprawnień jest ostateczna, to minister wybiera z listy podmiot zewnętrzny zapewniający jakość i na mocy umowy powierza mu pełnienie funkcji właściwych dla PZZJ wobec uprawnionej instytucji certyfikującej (art. 59, ust. 1). Instytucja certyfikująca może rozpocząć certyfikowanie danej kwalifikacji rynkowej od dnia zawarcia tej umowy (art. 62).

Wybierając podmiot z listy PZZJ, minister uwzględnia:

- 1) przepis ustawy o ZSK, który mówi o tym, że funkcję PZZJ może pełnić nie więcej niż pięć podmiotów wobec jednej kwalifikacji rynkowej;
- 2) racjonalność ekonomiczną i efektywność wykorzystania istniejących zasobów;
- 3) zasadę równomiernego rozdzielania zadań pomiędzy podmioty wpisane na listę PZZJ (art. 59, ust. 3).

Mając na uwadze efektywność postępowań związanych z wydawaniem decyzji o nadaniu uprawnień do certyfikowania, minister może upoważnić organ lub powołać kierownika jednostki organizacyjnej podległej ministrowi lub przez niego nadzorowanej, upoważnić organ samorządu zawodowego lub organ organizacji gospodarczej. To upoważnienie udziela się na podstawie rozporządzenia. W przypadku, gdy decyzje dotyczące nadania uprawnień do certyfikowania wydaje podmiot upoważniony przez ministra, odwołania od decyzji wydanej w pierwszej instancji rozpatruje minister (art. 45, ust. 1).

4. Przegląd kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK (art. 27–36)

Przegląd kwalifikacji

Jednym z celów utworzenia ZSK było zapewnienie aktualności kwalifikacji funkcjonujących na rynku. Dlatego kwalifikacje rynkowe włączone do ZSK podlegają obowiązkowym przeglądom. Okresowego przeglądu kwalifikacji dokonuje minister właściwy dla danej kwalifikacji w terminach określonych w obwieszczeniu o włączeniu jej do ZSK. W przypadkach uzasadnionych potrzebami społeczno-gospodarczymi minister może dokonać takiego przeglądu we wcześniejszym terminie (art. 27, ust. 3) lub w trybie wyjątkowym.

W celu dokonania przeglądu minister stosuje odpowiednie przepisy dotyczące włączania kwalifikacji rynkowej do ZSK (art. 19):

- 1) przeprowadza konsultację kwalifikacji z zainteresowanymi środowiskami;
- 2) pozyskuje od specjalistów opinie i rekomendacje dotyczące: przedłużenia funkcjonowania danej kwalifikacji rynkowej w ZSK, modyfikacji tej kwalifikacji albo braku uzasadnienia dalszego jej nadawania (art. 27, ust. 2).

W wyniku zaczerpniętych opinii minister może:

- 1) uznać, że dana kwalifikacja będzie funkcjonować w ZSK w niezmienionym kształcie,
- 2) dokonać odpowiedniej modyfikacji kwalifikacji lub
- 3) nadać jej status kwalifikacji archiwalnej.

Modyfikacja kwalifikacji

Modyfikacja kwalifikacji rynkowej nie może dotyczyć nazwy ani przypisanego poziomu PRK. Modyfikacji (uaktualnienia) efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji można dokonać tylko w takim zakresie, który nie stworzy konieczności zmiany nazwy lub poziomu PRK danej kwalifikacji. Jeżeli niezbędne będą większe modyfikacje, to wówczas należy utworzyć i włączyć do ZSK nową kwalifikację.

O wprowadzeniu modyfikacji minister informuje w drodze obwieszczenia, które jest publikowane Monitorze Polskim (art. 27, ust. 3).

Nadanie statusu kwalifikacji archiwalnej

Status kwalifikacji archiwalnej minister nadaje kwalifikacji włączonej do ZSK, jeżeli:

- 1) w okresie trzech lat poprzedzających przegląd nie wydano ani jednego dokumentu potwierdzającego nadanie tej kwalifikacji lub
- 2) ze względów społeczno-gospodarczych dalsze nadawanie kwalifikacji nie jest uzasadnione.

Nadanie statusu kwalifikacji archiwalnej skutkuje wygaśnięciem z mocy prawa:

- 1) uprawnień IC do certyfikowania tej kwalifikacji oraz
- 2) umów z podmiotem, któremu minister powierzył pełnienie funkcji zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej (PZZJ).

Wygaśnięcie uprawnień i umów następuje z dniem ogłoszenia obwieszczenia. O nadaniu statusu kwalifikacji archiwalnej minister informuje w drodze obwieszczenia, które jest publikowane w Monitorze Polskim (art. 27, ust. 3).

Nadanie statusu kwalifikacji archiwalnej nie powoduje unieważnienia wcześniej wydanych dokumentów potwierdzających uzyskanie wygasającej kwalifikacji. Osobom, które w dniu ogłoszenia obwieszczenia o zmianie statusu, są w trakcie procesu walidacji, kwalifikacja ta zostanie nadana, o ile walidacja zakończy się wynikiem pozytywnym.

Przywracanie kwalifikacji archiwalnej statusu kwalifikacji funkcjonującej w ZSK

Na wniosek zainteresowanego podmiotu minister może przywrócić kwalifikacji archiwalnej poprzedni status (art. 31). Zainteresowana instytucja składa w tej sprawie do ministra elektroniczny wniosek za pośrednictwem PARP. Agencja dokonuje oceny formalnej wniosku i przekazuje go elektronicznie do ministra.

Minister ma na rozpatrzenie wniosku cztery miesiące (art. 33, ust. 6). Najpierw pozyskuje opinie specjalistów na temat sensowności funkcjonowania danej kwalifikacji w ramach ZSK (art. 33). Opinia ta ma charakter pogładowy i nie jest wiążąca. Następnie minister rozpatruje wniosek.

Jeżeli decyzja jest pozytywna, to minister informuje w drodze obwieszczenia o przywróceniu kwalifikacji archiwalnej statusu kwalifikacji funkcjonującej w ZSK. Obwieszczenie jest publikowane w Monitorze Polskim. Równocześnie na portalu ZSK ogłasza się, że można składać wnioski o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji.

W przeciwnym wypadku minister właściwy informuje podmiot wnioskujący o negatywnym wyniku rozpatrzenia wniosku i przedstawia uzasadnienie⁵.

5. Włączanie kwalifikacji uregulowanych do ZSK (art. 38)

Do ZSK może zostać włączona kwalifikacja, w odniesieniu do której określono (art. 38, ust. 1):

- 1) efekty uczenia się opisane zgodnie z ustawą o ZSK (art. 9, ust. 1, pkt 1);
- 2) wymagania dotyczące walidacji;
- 3) instytucje, które mają uprawnienia do certyfikowania;

⁵ Na negatywne rozpatrzenie wniosku nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

- 4) w razie potrzeby, dodatkowe warunki, które muszą spełniać instytucje ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania;
- 5) instytucje, którym powierzono zadania PZZJ;
- 6) w razie potrzeby, dodatkowe wymagania, wynikające ze specyfiki danej kwalifikacji, dotyczące:
  - a) zakresu i częstotliwości ewaluacji wewnętrznej,
  - b) zakresu i częstotliwości sporządzania raportów z zewnętrznego zapewniania jakości,
  - c) zakresu i częstotliwości składania sprawozdań z działalności;
- 7) w razie potrzeby, warunki, które musi spełnić osoba przystępująca do walidacji, przede wszystkim wymagany poziom wykształcenia;
- 8) okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i (w razie potrzeby) warunki przedłużenia ważności tego dokumentu.

W celu włączenia kwalifikacji uregulowanej do ZSK minister właściwy podejmuje następujące działania:

1. Przypisuje poziom PRK (art. 38, ust. 2)

Minister właściwy powołuje zespół ekspertów, który dokonuje porównania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK i przedstawia ministrowi rekomendację dotyczącą przypisania konkretnego poziomu PRK do tej kwalifikacji. Oprócz propozycji poziomu PRK rekomendacja zawiera opis efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji (zgodny z art. 9, ust. 1, pkt 1 ustawy o ZSK), a także odniesienie do poziomu odpowiedniej sektorowej ramy kwalifikacji (SRK), o ile do ZSK została wpisana odpowiednia rama sektorowa.

Warunki, jakie muszą spełniać eksperci, tryb ich powoływania oraz procedurę porównywania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK, a także sposób dokumentowania przebiegu tej procedury, określa minister koordynator w rozporządzeniu (art. 21, ust. 8).

Jeżeli z rekomendacji wynika, że do danej kwalifikacji należy przypisać 6, 7 lub 8 poziom PRK, to minister właściwy może wystąpić o opinię do ministra do spraw nauki i szkolnictwa wyższego (art. 21, ust. 5). Ma to na celu potwierdzenie zasadności wyniku porównania dokonanego przez ekspertów.

Minister przekazuje rekomendację ekspertów do zaopiniowania Radzie Interesariuszy ZSK. Jeżeli jej opinia jest pozytywna, to minister przypisuje poziom PRK do danej kwalifikacji zgodnie z treścią rekomendacji. W przeciwnym wypadku zespół ekspertów ponownie sporządza rekomendację, w której odnosi się do opinii Rady, a następnie minister przypisuje poziom PRK do danej kwalifikacji zgodnie z treścią ponownie sporządzonej rekomendacji.

2. Włącza kwalifikację uregulowaną do ZSK w drodze obwieszczenia (art. 38, ust. 3)

W obwieszczeniu minister informuje o przypisaniu kwalifikacji uregulowanej poziomowi PRK oraz o włączeniu jej do ZSK. Obwieszczenie jest publikowane w Monitorze Polskim. Z dniem jego ogłoszenia kwalifikację uregulowaną uznaje się za włączoną do ZSK.

3. Przekazuje informacje do podmiotu prowadzącego ZRK (art. 38, ust. 5)

Minister przekazuje do PARP informację o włączeniu danej kwalifikacji do ZSK wraz z informacjami o tej kwalifikacji (zgodnie z zakresem ustalonym w art. 84, ust. 5).

Jeżeli nadawanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji uregulowanej następuje w drodze decyzji administracyjnej, to na portalu ZSK minister właściwy ogłasza informację o możliwości składania wniosków o nadanie takich uprawnień.

6. Nadawanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji uregulowanych włączonych do ZSK (art. 39, art. 41)

Uprawnienia do certyfikowania w danej kwalifikacji uregulowanej otrzymują instytucje, które zostały określone w przepisach odrębnych lub uzyskały to uprawnienie w drodze decyzji administracyjnej.

Wskazanie IC może nastąpić w drodze decyzji administracyjnej (art. 41). Wówczas z wnioskiem o nadanie uprawnień do certyfikowania danej kwalifikacji uregulowanej może wystąpić podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jeżeli spełnia warunki określone w art. 41, ust. 2. ustawy o ZSK (m.in. zapewnia warunki organizacyjne i kadrowe umożliwiające przeprowadzenie walidacji zgodnie z wymaganiami określonymi w obwieszczeniu o włączeniu kwalifikacji do ZSK oraz spełnia dodatkowe warunki określone w tym obwieszczeniu).

Zainteresowana instytucja składa do ministra elektroniczny wniosek o nadanie uprawnień do certyfikowania za pośrednictwem PARP. Agencja dokonuje oceny formalnej wniosku i przekazuje go elektronicznie do ministra.

W przypadku braków formalnych we wniosku minister kończy postępowanie zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. Prawidłowy wniosek jest rozpatrywany, a jeżeli od strony merytorycznej nie budzi zastrzeżeń, to na podstawie decyzji administracyjnej minister nadaje danej instytucji uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji uregulowanej wskazanej we wniosku (art. 41, ust. 1).

Podmiot pełniący funkcję PZZJ wobec tej instytucji certyfikującej może zostać określony w przepisach regulujących daną kwalifikację (art. 39, ust. 1). Minister może również wybrać z listy podmiot zewnętrznego zapewniania jakości i w drodze umowy powierzyć mu pełnienie funkcji właściwych dla PZZJ wobec uprawnionej instytucji certyfikującej (art. 59, ust. 1). Instytucja certyfikująca może rozpocząć certyfikowanie danej kwalifikacji rynkowej od dnia zawarcia tej umowy (art. 62).

Mając na uwadze efektywność postępowania, minister może upoważnić do rozpatrzenia wniosku (przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi środowiskami, pozyskania opinii specjalistów oraz oceny wniosku) organ lub powołać kierownika jednostki organizacyjnej (podległej temu ministrowi lub przez niego nadzorowanej), upoważnić organ samorządu zawodowego lub organ organizacji gospodarczej (art. 36). Upoważnienia udziela się w drodze rozporządzenia. W przypadku gdy decyzje dotyczące nadania uprawnień do certyfikowania wydaje podmiot upoważniony przez ministra, odwołania od decyzji wydanej w pierwszej instancji rozpatruje minister (art. 45, ust. 2).

7. Przegląd kwalifikacji uregulowanych (art. 104)

W okresie pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy o ZSK wszyscy ministrowie kierujący działami administracji rządowej są zobowiązani do dokonania przeglądu kwalifikacji uregulowanych ze swojego obszaru⁶. Przegląd ten ma doprowadzić do zidentyfikowania kwalifikacji, które w ocenie ministra powinny zostać włączone do ZSK.

W wyniku przeglądu minister może włączyć do ZSK kwalifikację uregulowaną, która nie spełnia wymagań określonych w ustawie (art. 38 ust. 1), jeżeli w odniesieniu do tej kwalifikacji możliwe jest:

- 1) przypisanie poziomu PRK;
- 2) wskazanie instytucji certyfikującej.

Minister informuje o przypisaniu poziomu PRK do danej kwalifikacji i o włączeniu jej do ZSK w drodze obwieszczenia publikowanego w Monitorze Polskim.

Kwalifikację włączoną do ZSK w powyższym trybie minister jest zobowiązany dostosować do wymogów określonych w ustawie (art. 38, art. 39) w okresie trzech lat od dnia ogłoszenia ww. obwieszczenia. Kwalifikacja, która w tym okresie nie zostanie dostosowana do wymogów ustawy o ZSK, otrzyma status archiwalnej, o czym minister właściwy informuje w drodze obwieszczenia publikowanego w Monitorze Polskim.

8. Nadzór nad zapewnianiem jakości i nadawaniem kwalifikacji włączonych do ZSK (art. 64–80)

Nadzór nad walidacją wymaganych dla kwalifikacji efektów uczenia się oraz nad certyfikowaniem kwalifikacji rynkowych i uregulowanych w obszarze działu administracji sprawuje minister kierujący danym działem administracyjnym.

Instytucje certyfikujące są zobowiązane do przedstawiania ministrom właściwym sprawozdania z działalności nie rzadziej niż raz na dwa lata (art. 76).

Instytucja certyfikująca jest również obowiązana do zawiadomienia ministra, jeżeli:

- 1) przestała spełniać warunki umożliwiające przeprowadzanie walidacji zgodnie z wymaganiami oraz o działaniach podjętych w celu spełnienia wymagań;
- 2) zakończy lub zawiesi prowadzenie działalności (art. 77).

Ponadto instytucja certyfikująca przeprowadza ewaluację wewnętrzną w odniesieniu do każdej kwalifikacji rynkowej, do której certyfikowania została uprawniona, nie rzadziej niż raz na trzy lata (art. 64).

Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości zawiadamia ministra właściwego o stwierdzonych nieprawidłowościach w działalności IC oraz o niespełnianiu przez nią warunków określonych w ustawie (art. 70).

⁶ Są to kwalifikacje ustanowione odrębnymi przepisami, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w tych przepisach. Nie obejmują one kwalifikacji nadawanych w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego.

Nie rzadziej niż raz na pięć lat PZZJ sporządza raport z działań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości oraz przygotowuje rekomendacje zmian służących poprawie jakości procesów związanych z nadawaniem danej kwalifikacji oraz funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości instytucji certyfikującej (art. 68).

W przypadku podejrzenia występowania rażących nieprawidłowości w procesie certyfikowania minister może:

- 1) zlecić przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej w trybie nadzwyczajnym;
- 2) przeprowadzić kontrolę (art. 78, ust.1).

W ramach czynności nadzorczych minister właściwy może przeprowadzić kontrolę w siedzibie IC lub w miejscach prowadzenia przez nią działalności, zażądać dokumentacji oraz informacji związanych zarówno z organizacją, jak i z przebiegiem procesów walidacji i certyfikowania (art. 79).

W przypadku gdy zostaną stwierdzone nieprawidłowości, minister może zobowiązać IC do podjęcia działań naprawczych pod rygorem cofnięcia uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji.

Jeżeli zostanie stwierdzone, że:

- 1) dokumenty potwierdzające nadanie kwalifikacji IC wydała osobom, które nie zakończyły z pozytywnym wynikiem prawidłowo przeprowadzonej walidacji,
  - 2) IC przestała zapewniać warunki organizacyjne i kadrowe umożliwiające przeprowadzenie walidacji zgodnie z ustalonymi wymaganiami,
  - 3) IC nie podjęła działań naprawczych w wyznaczonym terminie,
  - 4) miały miejsce inne rażące nieprawidłowości,
- to minister cofa uprawnienia do certyfikowania. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej, której nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Wydanie decyzji powoduje wygaśnięcie z mocy prawa umowy zawartej z PZZJ, któremu minister powierzył pełnienie funkcji zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej (art. 80).

Co trzy lata PZZJ przedstawia ministrowi właściwemu sprawozdanie z wykonywania zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości. Obejmuje ono:

- 1) wykaz przeprowadzonych działań wobec IC;
- 2) wnioski z przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych w IC;
- 3) informację o zakresie i wynikach współpracy z innymi PZZJ (art. 71).

Ponadto PZZJ zawiadamia ministra koordynatora ZSK oraz ministra właściwego o:

- 1) niespełnianiu warunków do pełnienia funkcji PZZJ oraz o działaniach podjętych w celu spełnienia tych wymagań;
- 2) zakończeniu lub zawieszeniu prowadzenia działalności (art. 72, ust. 1).

W razie wystąpienia nieprawidłowości w wykonywaniu zadań przez PZZJ minister właściwy zwraca się do ministra koordynatora ZSK o przeprowadzenie kontroli. Na podstawie jej wyniku podmiot zewnętrznego zapewniania jakości może zostać wezwany, pod rygorem skreślenia z listy PZZJ, do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie (art. 73).

Minister koordynator ZSK z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra właściwego skreśla z listy dany podmiot zewnętrznego zapewniania jakości w przypadkach opisanych w art. 74 ustawy o ZSK.

Działania ministra w odniesieniu do kwalifikacji zawieszonych (art. 35)

Aktywny status kwalifikacji rynkowej może zostać zawieszony, jeżeli wygasną uprawnienia wszystkich instytucji uprawnionych do jej certyfikowania. Minister właściwy dla danej kwalifikacji poinformuje

o tym w obwieszczeniu publikowanym w Monitorze Polskim. Status kwalifikacji zawieszony będzie obowiązywał do chwili nadania uprawnienia do jej certyfikowania przynajmniej jednej instytucji lub do chwili nadania tej kwalifikacji statusu kwalifikacji archiwalnej.

Jeżeli minister uzna, że przywrócenie aktywnego statusu kwalifikacji zawieszony w ZSK jest pożądane, to ogłosi na portalu ZSK informację o możliwości składania wniosków o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji (zgodnie z trybem określonym w art. 41, ust. 2). Po uzyskaniu uprawnienia przynajmniej przez jedną IC kwalifikacja zawieszona ponownie otrzyma status kwalifikacji funkcjonującej w ZSK (art. 35, ust. 1).

9. Rola ministrów w procesie tworzenia listy podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości (art. 51–60)

W ZSK zadania związane z zewnętrznym zapewnianiem jakości realizują podmioty wpisane przez ministra koordynatora na listę PZZJ⁷. Minister koordynator ZSK ogłasza nabór na listę nie rzadziej niż raz na trzy lata.

W drodze decyzji administracyjnej o wpisie na listę PZZJ zostają wskazane grupy kwalifikacji z określonych działów administracji rządowej, dla których dany podmiot może pełnić funkcję PZZJ (art. 52).

Ministrowie właściwi dla kwalifikacji, które zostaną objęte zewnętrznym zapewnianiem jakości, wchodzi w skład komisji powoływanej przez ministra koordynatora ZSK. Oceni ona podmiot wnioskujący o wpisanie go na listę PZZJ (art. 57).

Jeżeli dany podmiot zewnętrznego zapewniania jakości dobrze wypełnia obowiązki i istnieje przesłanka do przedłużenia z urzędu jego obecności na liście PZZJ, to wówczas zainteresowani ministrowie właściwi sporządzają opinie w tej sprawie (art. 58, ust. 3).

10. Włączanie ram sektorowych do ZSK (art. 11)

Minister właściwy wnioskuje do ministra koordynatora o włączenie do ZSK sektorowych ram kwalifikacji. Minister właściwy podejmuje działania zmierzające do włączenia sektorowej ramy kwalifikacji do ZSK z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanego podmiotu, jeżeli wstępna ocena celowości włączenia SRK jest pozytywna (art. 11, ust. 2).

Zainteresowany podmiot składa bezpośrednio do ministra wniosek, który zawiera:

- 1) określenie nazwy sektora lub branży;
- 2) określenie podstawowych rodzajów działalności, do których odnosi się SRK;
- 3) charakterystyki efektów uczenia się dla poziomów SRK ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych,

⁷ Funkcję PZZJ mogą pełnić również podmioty, których nie ma na tej liście (zob. art. 38, ust. 1, pkt 5).

- 4) ocenę celowości włączenia SRK do ZSK oraz opinie reprezentantów branży lub sektora w tym zakresie;
- 5) ocenę zgodności SRK z Polską Ramą Kwalifikacji, przede wszystkim w zakresie spójności SRK z charakterystykami odpowiednich poziomów PRK;
- 6) pozytywną opinię Rady Interesariuszy ZSK (art. 11, ust. 3).

Włączenie sektorowej ramy kwalifikacji do ZSK następuje w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra koordynatora ZSK na wniosek ministra właściwego (art. 11, ust. 4).

11. Zadania ministra koordynatora ZSK (art. 89)

Do zadań ministra koordynatora ZSK należy:

- 1) projektowanie szczegółowych rozwiązań organizacyjno-technicznych uwzględniających kierunki rozwoju zintegrowanego systemu kwalifikacji;
- 2) wspomaganie ustalania ministrów właściwych do rozpatrywania wniosków o włączenie poszczególnych kwalifikacji rynkowych do ZSK;
- 3) monitorowanie funkcjonowania ZSK, w tym badanie karier zawodowych osób posiadających kwalifikacje nadawane w ramach systemu oświaty;
- 4) opracowywanie raportów dotyczących ZSK na wniosek Rady Ministrów; 5) zapewnianie obsługi Rady Interesariuszy ZSK;
- 5) upowszechnianie wiedzy o ZSK;
- 6) prowadzenie portalu ZSK.

Minister koordynator ZSK może upoważnić Instytut Badań Edukacyjnych do realizowania swoich zadań.